

พิธีสารเกียวโตของอนุสัญญาสหประชาชาติ
ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

องค์การสหประชาชาติ
ค.ศ. 1998

พิธีสารเกียวโตของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเทศภาคีพิธีสารนี้

เป็น ประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “อนุสัญญาฯ”

มุ่งดำเนินสู่ วัตถุประสงค์สูงสุดของอนุสัญญาฯ ที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 2 ของอนุสัญญาฯ

ระลึกถึง บทบัญญัติของอนุสัญญาฯ

อยู่ภายใต้แนวทาง ของมาตรา 3 ของอนุสัญญาฯ

ตาม ข้อบังคับเบอร์ลินซึ่งได้รับรองโดยมติ 1/PC.1 ของการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ใน สมัยที่ 1

ได้ตกลงดังต่อไปนี้

มาตรา 1

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพิธีสารนี้ ให้ใช้คำจำกัดความที่กำหนดไว้ในมาตรา 1 ของอนุสัญญาฯ ดังนี้:

1. “ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคี” หมายถึง ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ
2. “อนุสัญญาฯ” หมายถึง อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้รับรอง ณ นครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม ค.ศ. 1992
3. “คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” หมายถึง คณะกรรมการระดับรัฐบาลระหว่างประเทศว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งองค์การอนุสัญญาฯ ภายใต้อาณัติของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1988
4. “พิธีสารมอนทรีออล” หมายถึง พิธีสารมอนทรีออลว่าด้วยสารที่ทำลายชั้นโอโซนที่รับรองที่มอนทรีออล ในวันที่ 16 กันยายน ค.ศ. 1987 และที่ได้มีการปรับปรุงและแก้ไขภายหลังจากนั้น
5. “ประเทศภาคีที่อยู่และลงคะแนนเสียง” หมายถึง ประเทศภาคีที่ปรากฏตัวและได้ลงคะแนนเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย
6. นอกเสียจากว่าเนื้อหาจะแสดงเป็นอย่างอื่น “ประเทศภาคี” หมายถึง ประเทศภาคีพิธีสารนี้
7. “ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1” หมายถึง ประเทศภาคีที่มีรายชื่อในภาคผนวกที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ซึ่งอาจจะมีการปรับปรุงแก้ไข หรือประเทศภาคีได้มีการแจ้งตามมาตรา 4 วรรค 2(ข) ของอนุสัญญาฯ

มาตรา 2

1. เพื่อให้บรรลุถึงการจำกัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเชิงตัวเลขที่วัดได้และพันธกรณีในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้มาตรา 3 และเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศจะต้อง

(ก) อนุมัติและ/หรือเพิ่มเติมรายละเอียดในนโยบายและมาตรการต่อไป โดยสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ เช่น

- (1) เพิ่มประสิทธิภาพของพลังงานในภาคเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องของประเทศ
- (2) ปกป้องและพัฒนาแหล่งรองรับและที่กักเก็บก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ได้ควบคุมโดยพิธีสารมอนทรีออล โดยคำนึงถึงพันธพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ การดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน การปลูกป่าและการฟื้นฟูป่า
- (3) ส่งเสริมรูปแบบการเกษตรที่ยั่งยืนโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (4) ศึกษาวิจัย และส่งเสริม พัฒนาและเพิ่มการใช้พลังงานรูปแบบใหม่ ๆ และหมุนเวียนได้ ตลอดจนเทคโนโลยีที่ช่วยลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เป็นนวัตกรรมใหม่ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (5) ลดหรือยุติระบบตลาดที่ไม่สมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ การยกเว้นภาษี และค่าธรรมเนียมนั้น รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือภาคส่วนที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ และการใช้เครื่องมือทางการตลาด
- (6) กระตุ้นให้มีการปฏิรูปภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมนโยบายและมาตรการที่จำกัดหรือลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ได้ควบคุมโดยพิธีสารมอนทรีออล
- (7) มีมาตรการในการจำกัด และ/หรือลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ได้ควบคุมโดยพิธีสารมอนทรีออลในภาคการคมนาคมขนส่ง
- (8) จำกัดและ/หรือลดการปล่อยก๊าซมีเทนโดยวิธีการนำกลับมาใช้ใหม่และใช้ในการจัดการของเสีย รวมทั้งในการผลิต การขนส่งและการจ่ายพลังงาน

(ข) ร่วมมือกับประเทศภาคีอื่นในการเพิ่มประสิทธิผลนโยบายและมาตรการของตนหรือนโยบายและมาตรการร่วมซึ่งได้รับรองภายใต้มาตรานี้ และดำเนินการตามมาตรา 4 วรรค 2 (จ) (1) ของอนุสัญญาฯ เพื่อการนี้ ประเทศภาคีเหล่านี้จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแลกเปลี่ยนข้อมูลว่าด้วยนโยบายและมาตรการเหล่านั้น รวมทั้งพัฒนาแนวทางในการปรับปรุงความสอดคล้อง ความโปร่งใสและความมีประสิทธิภาพของนโยบายและมาตรการด้วย ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ พิธีสารเกียวโต พิจารณาแนวทางในการสนับสนุนความร่วมมือดังกล่าว โดยคำนึงถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ในการประชุมสมัยที่ 1 หรือโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

2. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 จะต้องจำกัดหรือลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ได้ควบคุมโดยพิธีสารมอนทรีออลจากการคมนาคมขนส่งทางอากาศและเชื้อเพลิงที่เกิดจากการขนส่งทางทะเล โดยทำงานร่วมกับองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation) และองค์การพาณิชย์นาวีระหว่างประเทศ (International Maritime Organization)

3. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 จะต้องเพียรพยายามในการดำเนินนโยบายและมาตรการภายใต้มาตรา นี้ในแนวทางที่เป็นลดผลกระทบด้านลบ รวมทั้งผลกระทบด้านลบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจต่อประเทศภาคีอื่น โดยเฉพาะประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาและโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่ระบุไว้ในมาตรา 4 วรรค 8 และ วรรค 9 ของอนุสัญญาฯ โดยคำนึงถึงมาตรา 3 ของอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตอาจจะดำเนินการต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ตามบทบัญญัติของวรรคนี้ ตามความเหมาะสม

4. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องพิจารณาถึงแนวทางและวิธีการในการขยายความร่วมมือด้านนโยบายและมาตรการดังกล่าว หากมีมติว่าจะเป็นประโยชน์ในการ ประสานนโยบายและมาตรการตามวรรค 1 (ก) ข้างต้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานการณ์ในแต่ละ ประเทศและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

มาตรา 3

1. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 โดยรายประเทศหรือร่วมกัน จะต้องสร้างความเชื่อมั่นว่า การปล่อย ก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ที่ระบุในภาคผนวก ก ในปริมาณรวมทั้งหมดเทียบเท่ากับ ก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์ ไม่เกินปริมาณที่ได้กำหนดไว้ โดยคิดคำนวณตามที่ได้มีการจำกัดปริมาณที่วัดได้หรือ พันธกรณีในการลดที่กล่าวไว้ในภาคผนวก ข และสอดคล้องกับบทบัญญัติของมาตรานี้ โดยคำนึงถึงการลด ปริมาณการปล่อยก๊าซต่างๆ โดยรวมเหล่านั้นให้ต่ำกว่าระดับที่ปล่อยในปี ค.ศ. 1990 อย่างน้อยร้อยละ 5 ภายในช่วงปี ค.ศ. 2008 ถึง ค.ศ. 2012 ตามที่ได้มีพันธกรณีไว้

2. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศจะต้องเสนอความก้าวหน้าให้เห็นผลได้ในการบรรลุ พันธกรณีภายใต้พิธีสารนี้ ภายในปี ค.ศ. 2005

3. จะต้องมี การเปรียบเทียบยอดเปลี่ยนแปลงสุทธิ ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของ มนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการขจัดที่กักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของมนุษย์ โดยตรงและกิจกรรมด้านป่าไม้ ที่มีขอบเขตที่การปลูกป่า การฟื้นฟูป่าและการตัดไม้ทำลายป่าของป่าถาวร ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 ซึ่งวัดจากการเปลี่ยนแปลงที่ตรวจสอบได้ของแหล่งกักเก็บคาร์บอนในแต่ละช่วงปีพันธกรณี เพื่อให้ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศบรรลุพันธกรณี ภายใต้มาตรานี้ ทั้งนี้ จะต้องมี การรายงาน การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการขจัดที่กักเก็บก๊าซเรือนกระจกที่ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเหล่านี้ด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยทบทวนให้สอดคล้องกับมาตรา 7 และ 8

4. ก่อนการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต สมัยที่ 1 ประเทศภาคีใน ภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศจะต้องให้ข้อมูลเพื่อกำหนดระดับของแหล่งกักเก็บคาร์บอนในปี ค.ศ. 1990 และ เพื่อที่จะสามารถคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงของแหล่งกักเก็บคาร์บอนในปีถัดไปให้แก่คณะทำงานให้ คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณา และในการประชุมสมัชชาที่ 1 หรือโดยเร็วที่สุดที่จะเป็นได้ ในทางปฏิบัติ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องมีมติตัดสินรูปแบบ

กฎระเบียบและแนวทางเพื่อกำหนดกิจกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการขจัดที่กักเก็บก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่การเกษตร และอาจจะมีการเพิ่มหรือตัดทอนประเภทการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและพื้นที่ป่าจากที่ได้มีการกำหนดปริมาณแก่ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 โดยคำนึงถึงความไม่แน่นอน และความโปร่งใสในการจัดทำรายงานความสามารถในการตรวจสอบ วิธีการตรวจวัดพิสูจน์ผลของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คำแนะนำจากคณะทำงานให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสอดคล้องกับมาตรา 5 และมติของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ มติดังกล่าวจะมีผลในช่วงเวลาพันธกรณีที่สองและช่วงเวลาหลังจากนั้น ซึ่งประเทศภาคีสามารถเลือกที่จะใช้มติดังกล่าวกับกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์เพิ่มเติมเหล่านี้ในช่วงเวลาพันธสัญญาครั้งแรกได้ หากกิจกรรมเหล่านั้นได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990

5. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ที่อยู่ในระหว่างเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจตลาด ซึ่งมีปีฐานหรือช่วงเวลาซึ่งได้กำหนดตามมติ 9/CP.2 ของการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 2 จะต้องใช้ปีฐานหรือปีที่กำหนดในการดำเนินการพันธกรณี ภายใต้มาตรานี้ ส่วนประเทศภาคีอื่นนอกภาคผนวกที่ 1 ของอนุสัญญาฯ ที่อยู่ในระหว่างเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจตลาด และยังไม่ได้จัดส่งรายงานแห่งชาติครั้งที่ 1 ภายใต้มาตรา 12 ของอนุสัญญาฯ สามารถแจ้งต่อที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตถึงความตั้งใจที่จะใช้ปีฐานในอดีตที่ไม่ใช่ปี ค.ศ. 1990 ในการอนุวัติตามพันธกรณี ภายใต้มาตรานี้ ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องมิตีในการในการยอมรับการแจ้งความจำนงดังกล่าว

6. โดยคำนึงถึงมาตรา 4 วรรค 6 ของอนุสัญญาฯ ในการอนุวัติตามพันธสัญญาภายใต้พิธีสาร นอกเหนือจากที่ได้รับไว้ในมาตรานี้ ให้ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต กำหนดความยืดหยุ่นที่พอควรแก่ประเทศภาคีนอกภาคผนวกที่ 1 ที่อยู่ในระหว่างเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจตลาด

7. ในช่วงแรกของพันธกรณีการจำกัดและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเชิงตัวเลข ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2008-2012 นั้น ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณีจะต้องมีเปอร์เซ็นต์ที่เท่าเทียมกันตามที่ได้รับในภาคผนวก ข ของปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากมนุษย์ทั้งหมดเทียบเท่ากับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามที่ได้รับในภาคผนวก ก ในปี ค.ศ. 1990 หรือในปีฐานหรือช่วงเวลาที่กำหนดตามวรรค 5 ข้างต้น โดยคุณด้วย 5 ทั้งนี้ ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและป่าไม้ เป็นส่วนหนึ่งของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิในปี ค.ศ. 1990 ทั้งนี้ ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 ที่การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและป่าไม้เป็นส่วนหนึ่งของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิในปี ค.ศ. 1990 จะต้องรวมเอาปริมาณการปล่อยก๊าซโดยรวมที่เทียบเท่ากับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากมนุษย์จากแหล่งต่าง ๆ หักออกด้วยการกำจัดแหล่งรองรับก๊าซเรือนกระจกจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในปี ค.ศ. 1990 เข้าไปในการคำนวณการปล่อยก๊าซเชิงตัวเลขในปีฐานที่ปี ค.ศ. 1990 เพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณี

8. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 อาจใช้ปี ค.ศ. 1995 เป็นปีฐานในการคำนวณสารไฮโดรฟลูออไรด์ คาร์บอน และซัลเฟอร์เฮกซาฟลูออไรด์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการคิดคำนวณตามที่ได้อ้างถึงในวรรค 7 ข้างต้น

9. การกำหนดพันธกรณีสำหรับช่วงระยะเวลาต่อไปของประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 จะต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขภาคผนวก ข ของพิธีสารนี้ ซึ่งจะต้องมีการรับรองตามมาตรา 21 วรรค 7 ทั้งนี้ ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตจะต้องริเริ่มทำการพิจารณาถึงพันธกรณีดังกล่าวอย่างน้อย 7 ปีก่อนถึงระยะเวลาสิ้นสุดพันธสัญญาครั้งที่ 1 ตามที่ได้ระบุไว้ในวรรค 1 ข้างต้น

10. คาร์บอนเครดิตในรูปหน่วยการลดการปล่อยใดๆ หรือส่วนหนึ่งของปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณี ซึ่งประเทศภาคีหนึ่งได้รับจากประเทศภาคีอื่นๆ ตามบทบัญญัติของมาตรา 6 หรือมาตรา 7 จะต้องเพิ่มเข้าไปในปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณี สำหรับประเทศที่ได้รับ

11. คาร์บอนเครดิตในรูปหน่วยการลดการปล่อย ใดๆ หรือส่วนหนึ่งของปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณี ซึ่งประเทศภาคีหนึ่งถ่ายโอนให้ประเทศภาคีอื่นๆ ตามบทบัญญัติของมาตรา 6 หรือมาตรา 7 จะต้องถูกหักออกจากปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณี สำหรับประเทศที่ถ่ายโอน

12. ให้มีการเพิ่มปริมาณคาร์บอนเครดิตในรูปการลดการปล่อยที่ได้รับการรับรองแล้ว ซึ่งประเทศภาคีได้รับจากประเทศภาคีอื่น เข้าไปในปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณีให้กับประเทศภาคีที่ได้รับ โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของมาตรา 12

13. หากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในช่วงระยะเวลาของพันธกรณีของประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 ต่ำกว่าปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณีภายใต้มาตรานี้ จะต้องเพิ่มปริมาณที่แตกต่างนี้เข้าไปในปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณีในช่วงเวลาพันธกรณีถัดไป ตามการเรียกร้องของประเทศภาคีนั้น

14. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศจะต้องมีความพยายามในการดำเนินการตามพันธกรณีที่ได้ระบุไว้ในวรรค 1 ข้างต้น ด้วยแนวทางที่เป็นการลดผลกระทบด้านลบทางสังคม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาให้น้อยที่สุด โดยเฉพาะส่วนที่ได้กล่าวถึงในมาตรา 4 วรรค 8 และวรรค 9 ของอนุสัญญาฯ และเพื่อให้เป็นไปตามมติที่เกี่ยวข้องของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ว่าด้วยการดำเนินการตามวรรคดังกล่าว ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตจะต้องพิจารณาถึงการดำเนินการที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่การลดผลกระทบด้านลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ/หรือผลกระทบจากมาตรการตอบสนองของประเทศภาคีที่ได้กล่าวถึงในวรรคนั้นๆ ในวาระการประชุมที่ 1 และจะต้องมีการพิจารณาถึงประเด็นการจัดตั้งกองทุน การประกันภัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

มาตรา 4

1. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศที่ได้บรรลุข้อตกลงในการดำเนินการตามพันธพันธกรณีตามมาตรา 3 ร่วมกัน ให้ถือว่า ประเทศภาคีเหล่านั้น ได้บรรลุพันธกรณีที่ว่า ปริมาณการก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกิจกรรมของมนุษย์ทั้งหมดเทียบเท่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่กำหนดในภาคผนวก

ก จะต้องไม่เกินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณี ซึ่งคำนวณตามการจำกัดปริมาณการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจกตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก ข และเป็นไปตามบทบัญญัติของมาตรา 3 ทั้งนี้ จะต้องมีภาระบัพซึ่งระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้จัดสรรให้แก่ประเทศภาคีแต่ละประเทศตามข้อตกลงในข้อตกลงดังกล่าว

2. ประเทศภาคีซึ่งมีข้อตกลงใดๆ ดังกล่าว จะต้องแจ้งแก่สำนักเลขาธิการฯ ถึงเงื่อนไขของข้อตกลงในวันที่ยื่นตราสารให้สัตยาบัน ให้การยอมรับหรือเห็นชอบพิธีสารนี้ หรือในวันที่ให้ภาคยานุวัติ ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการฯ จะต้องแจ้งแก่ประเทศภาคีและผู้ลงนามในอนุสัญญาฯ ถึงเงื่อนไขของข้อตกลง

3. ข้อตกลงใดๆ ดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับในช่วงระหว่างระยะเวลาของของพันธกรณีตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 3 วรรค 7

4. หากประเทศภาคีดำเนินการร่วมกันภายในกรอบการดำเนินงาน และร่วมกับองค์กรการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค การเปลี่ยนแปลงแก้ไขใดๆ ขององค์ประกอบขององค์กรภายหลังการรับรองพิธีสารนี้ จะไม่มีผลต่อพันธกรณีที่มีอยู่ภายใต้พิธีสารนี้ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงใดๆ ในองค์ประกอบขององค์กรจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ของพันธกรณีภายใต้มาตรา 3 ซึ่งจะมีการนำมาใช้หลังการเปลี่ยนแปลงแก้ไขดังกล่าว

5. ในกรณีที่ประเทศภาคีในข้อตกลงดังกล่าว ไม่สามารถบรรลุผลระดับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกร่วมกัน ประเทศภาคีต่าง ๆ ในข้อตกลงนั้น จะต้องรับผิดชอบต่อระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงนั้น

6. หากประเทศภาคีดำเนินการร่วมกันภายในกรอบการดำเนินงาน และร่วมกับองค์กรการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคซึ่งองค์กรนั้นๆ เป็นภาคีในพิธีสาร รัฐสมาชิกแต่ละรัฐขององค์การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคซึ่งดำเนินการโดยลำพัง หรือร่วมกันกับองค์กรการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคตามมาตรา 24 นั้น ในกรณีที่ไม่สามารถบรรลุผลระดับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกร่วมกัน จะต้องรับผิดชอบระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามที่ระบุไว้ในมาตรานี้

มาตรา 5

1. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศจะต้องมีระบบแห่งชาติเพื่อทำการวินิจฉัยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการขจัดที่กักเก็บก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ได้ควบคุมตามพิธีสารมอนทรีออลในประเทศ ภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนที่จะเริ่มดำเนินการตามพันธกรณีในระยะแรก ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องมีมติกำหนดแนวทางของระบบแห่งชาติดังกล่าว ซึ่งผนวกรวมวิธีการคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามที่ได้กำหนดไว้ในวรรค 2 ข้างล่างเข้าด้วยกัน ภายในสมัยที่ 1

2. วิธีการคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการวินิจฉัยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการขจัดที่กักเก็บก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ได้ควบคุมตามพิธีสารมอนทรีออล จะต้องได้รับการรับรองโดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเห็นชอบโดยที่ประชุมประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ในสมัยที่ 3 ในกรณีที่ไม่ได้ใช้วิธีการดังกล่าว สามารถ

ปรับเปลี่ยนวิธีการคำนวณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมโดยสอดคล้องกับวิธีการคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการเห็นชอบจากที่ประชุมประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต สมัยที่ 1 ทั้งนี้ ที่ประชุมประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต ควรทบทวนวิธีการคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงและปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม บนพื้นฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และจากคำแนะนำจากคณะทำงานให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงมิติที่เกี่ยวข้องของที่ประชุมประเทศภาคีอนุสัญญาฯ อย่างครอบคลุมรอบด้าน ทั้งนี้ การปรับปรุงแก้ไขวิธีการคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจะต้องดำเนินการเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ที่เชื่อมั่นว่า เป็นการดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้มาตรา 3 และเป็นไปตามระยะเวลาของพันธกรณีที่ได้รับรองหลังจากการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

3. ค่าศักยภาพในการทำให้โลกร้อน ซึ่งใช้ในการคำนวณปริมาณเทียบเท่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการขจัดที่กักเก็บก๊าซเรือนกระจกตามรายการในภาคผนวก ก จะต้องได้รับการยอมรับโดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเห็นชอบโดยที่ประชุมประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ในสมัยที่ 3 ทั้งนี้ ที่ประชุมประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต ควรทบทวนค่าศักยภาพในการทำให้โลกร้อนของก๊าซเรือนกระจกแต่ละตัวอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงและปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมบนพื้นฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและจากคำแนะนำจากคณะทำงานให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงมิติที่เกี่ยวข้องของที่ประชุมประเทศภาคีอนุสัญญาฯ อย่างครอบคลุมรอบด้าน ทั้งนี้ การปรับปรุงแก้ไขค่าศักยภาพในการทำให้โลกร้อน จะต้องดำเนินการเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ที่เชื่อมั่นว่า เป็นการดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้มาตรา 3 และเป็นไปตามระยะเวลาของพันธกรณีที่ได้รับรองหลังจากการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

มาตรา 6

1. เพื่อวัตถุประสงค์ในการบรรลุถึงพันธกรณีภายใต้มาตรา 3 ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศสามารถถ่ายโอน หรือได้มาซึ่งคาร์บอนเครดิตในรูปหน่วยการลดการปล่อย จากประเทศภาคีอื่นๆ ในโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดหรือการกำจัดแหล่งรองรับก๊าซเรือนกระจกในภาคเศรษฐกิจใดๆ สาขาหนึ่งสาขาใด ในกรณีนี้:

(ก) โครงการนั้นๆ ผ่านความเห็นชอบจากประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง

(ข) โครงการนั้นๆ สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการกำจัดโดยแหล่งรองรับก๊าซเรือนกระจก เพิ่มเติมจากโครงการที่จะดำเนินการ

(ค) ไม่ได้เป็นการได้มาซึ่งคาร์บอนเครดิตในรูปหน่วยการลดการปล่อย ใด เว้นเสียแต่ว่า โครงการนั้นดำเนินการตามพันธสัญญาภายใต้มาตรา 5 และมาตรา 7 และ

(ง) การได้รับคาร์บอนเครดิตในรูปหน่วยการลดการปล่อย ที่ จะต้องเป็นการเสริมการดำเนินการภายในประเทศตามวัตถุประสงค์ที่จะบรรลุพันธกรณีภายใต้มาตรา 3

2. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต อาจจะอธิบายความแนวทางในการปฏิบัติตามมาตรานี้ รวมถึงการยืนยันการลดก๊าซเรือนกระจกและการจัดทำรายงาน ในสมัยที่ 1 หรือโดยเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติภายหลังจากนั้น

3. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 อาจมอบอำนาจให้องค์กรตามกฎหมายเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำเผยแพร่ ถ่ายโอนหรือเป็นผู้รับคาร์บอนเครดิตในรูปหน่วยการลดการ ภายใต้มাত্রานี้ ภายใต้การรับประกันผิดชอบของประเทศภาคีนั้น

4. หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินการของประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 ตามที่ได้กำหนดในมาตรานี้ และเป็นไปตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในมาตรา 8 การถ่ายโอนและการได้มาซึ่งคาร์บอนเครดิตในรูปหน่วยการลดการปล่อย ที่อาจจะสามารถดำเนินการต่อไปได้หลังจากที่มีการตอบข้อสงสัยแล้ว ซึ่งประเทศภาคีอาจจะไม่ใช้ปริมาณเหล่านั้น เพื่อให้บรรลุผลตามพันธสัญญาภายใต้มাত্রา 3 จนกว่าประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพันธกรณีได้มีการชี้แจงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

มาตรา 7

1. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศจะต้องผนวกรวมข้อมูลเสริมที่จำเป็นในฐานะข้อมูลบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการกำจัดแหล่งรองรับก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ได้ควบคุมโดยพิธีสารมอนทรีออล เพื่อวัตถุประสงค์ในการสร้างความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติตามมาตรา 3 และนำเสนอตามมติที่เกี่ยวข้องของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ซึ่งจะได้กำหนดไว้ตามวรรค 4 ข้างล่าง

2. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศจะต้องผนวกรวมข้อมูลเสริมที่จำเป็นในรายงานแห่งชาติ เพื่อแสดงถึงการปฏิบัติตามพิธีสารนี้ และนำเสนอตามมาตรา 12 ของอนุสัญญาฯ ซึ่งจะได้กำหนดตามวรรค 4 ข้างล่าง

3. ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศ จะต้องนำเสนอส่งข้อมูลตามที่กำหนดภายใต้วรรค 1 ข้างต้นเป็นรายปี เริ่มต้นโดยฐานข้อมูลบัญชีฉบับแรกซึ่งครบกำหนดภายใต้อนุสัญญาฯ สำหรับปีแรกของช่วงเวลาพันธกรณีภายหลังที่พิธีสารมีผลบังคับใช้กับประเทศภาคีนั้นๆ ทั้งนี้ ประเทศภาคีจะต้องนำเสนอข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนดในวรรค 2 ข้างต้น ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของรายงานแห่งชาติภายใต้อนุสัญญาฯ ฉบับที่ครบกำหนดฉบับแรกหลังจากที่พิธีสารนี้ได้มีผลบังคับใช้กับประเทศภาคีและหลังจากได้รับแนวทางตามวรรค 4 ข้างล่าง ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องกำหนดระยะเวลาในการนำเสนอข้อมูลครั้งต่อไป ไปที่กำหนดภายใต้พิธีสารนี้ โดยคำนึงถึงตารางเวลาสำหรับการนำเสนอรายงานแห่งชาติที่มีมติโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ

4. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องรับแนวทางในการจัดเตรียมข้อมูลตามที่กำหนดภายใต้มาตรานี้ และให้มีการทบทวนเป็นเป็นวาระหลังจากนั้น โดยคำนึงถึงแนวทางในการจัดเตรียมรายงานแห่งชาติของประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 ซึ่งรับรองโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ในสมัยที่ 1 ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องมีมติถึง

รูปแบบในการจัดทำบัญชีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณี ก่อนถึงกำหนดระยะเวลาของพันธสัญญาครั้งแรก

มาตรา 8

1. ข้อมูลที่ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละประเทศนำเสนอภายใต้มาตรา 7 จะต้องได้รับการทบทวนโดยคณะผู้เชี่ยวชาญตามมติที่เกี่ยวข้องของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ และโดยความสอดคล้องกับแนวทางที่ยอมรับโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตภายใต้วรรค 4 ข้างล่างนี้ ทั้งนี้ ข้อมูลที่นำเสนอภายใต้มาตรา 7 วรรค 1 โดยประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 จะต้องได้รับการทบทวนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมและจัดทำบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จัดสรรให้ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ที่สามารถปล่อยได้ในแต่ละปีในช่วงพันธกรณี นอกจากนี้ ข้อมูลที่นำเสนอภายใต้มาตรา 7 วรรค 2 โดยประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 แต่ละภาคีจะต้องได้รับการทบทวนในฐานะส่วนหนึ่งของการทบทวนรายงานแห่งชาติ

2. สำนักเลขาธิการฯ จะต้องประสานกับคณะผู้เชี่ยวชาญสำหรับการทบทวนซึ่งคณะผู้เชี่ยวชาญการทบทวนจะต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับคัดเลือกอย่างเหมาะสมจากผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อโดยประเทศภาคีอนุสัญญาฯ และโดยองค์การระหว่างรัฐบาลตามความเหมาะสม โดยสอดคล้องกับแนวทางที่ได้จัดทำโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ เพื่อวัตถุประสงค์ในการนี้

3. กระบวนการทบทวน จะต้องมีการประเมินทางวิชาการการดำเนินงานของประเทศภาคีพิธีสารโดยครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งคณะผู้เชี่ยวชาญสำหรับการทบทวนจะต้องจัดเตรียมรายงานนำเสนอต่อที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต ดำเนินการประเมินการปฏิบัติตามพันธสัญญาของพิธีสารและการวิเคราะห์ปัญหาที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบรรลุพันธกรณี ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการฯ จะต้องเผยแพร่รายงานดังกล่าวไปยังประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ทุกประเทศ และสำนักเลขาธิการฯ จะต้องระบุรายการคำถามต่างๆ ว่าด้วยการดำเนินงานตามที่กล่าวไว้ในรายงานดังกล่าวเพื่อให้ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตพิจารณาต่อไป

4. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องรับรองแนวทางสำหรับการทบทวนการปฏิบัติตามพิธีสารนี้โดยคณะผู้เชี่ยวชาญสำหรับการทบทวน ทั้งนี้ คำนึงถึงมติที่เกี่ยวข้องของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ในสมัยที่ 1 และทบทวนเป็นวาระหลังจากนั้น

5. โดยความช่วยเหลือจากหน่วยงานย่อยด้านการดำเนินงานและคณะทำงานให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามความเหมาะสม ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตจะต้องพิจารณาถึง

(ก) ข้อมูลที่นำเสนอโดยประเทศภาคีภายใต้มาตรา 7 และรายงานของผู้เชี่ยวชาญสำหรับการทบทวนซึ่งดำเนินการภายใต้มาตรานี้ และ

(ข) คำถามต่างๆ ว่าด้วยการดำเนินงานซึ่งรวบรวมโดยสำนักงานเลขาธิการฯ ภายใต้วรรค 3 ข้างต้น และคำถามอื่นๆ จากประเทศภาคี

6. ภายใต้การพิจารณาข้อมูลตามที่ได้ระบุไว้ในวรรค 5 ข้างต้น ให้ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตมีมติในประเด็นที่จำเป็นในการปฏิบัติตามพิธีสารนี้

มาตรา 9

1. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องดำเนินการทบทวนพิธีสารนี้เป็นระยะๆ โดยคำนึงถึงข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดที่มีอยู่และการประเมินการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบต่อลดจนข้อมูลวิชาการ สังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งการทบทวนดังกล่าว จะต้องสอดคล้องกับการทบทวนที่เกี่ยวข้องภายใต้อนุสัญญาฯ โดยเฉพาะที่กำหนดในมาตรา 4 วรรค 2 (ง) และมาตรา 7 วรรค 2 (ก) ของอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ จากการทบทวน ให้ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตดำเนินการตามความเหมาะสม

2. การทบทวนครั้งที่ 1 ควรดำเนินการในสมัยที่ 2 ของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต การทบทวนครั้งต่อไปควรดำเนินการเป็นระยะตามกำหนดเวลา

มาตรา 10

ประเทศภาคีทุกประเทศ จะต้องคำนึงถึงหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกันและเป้าหมายในการพัฒนา วัตถุประสงค์และสถานการณ์ของประเทศและภูมิภาค โดยไม่มีการสร้างพันธกรณีใหม่ให้กับประเทศภาคีนอกภาคผนวกที่ 1 หากแต่ยืนยันอีกครั้ง ถึงพันธกรณี ที่มีอยู่เดิมภายใต้มาตรา 4 วรรค 1 ของอนุสัญญาฯ และยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผลการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยคำนึงถึงมาตรา 4 วรรค 3 วรรค 5 และวรรค 7 ของอนุสัญญาฯ ซึ่งประเทศภาคีทุกประเทศจะต้อง

(ก) จัดทำแผนงานระดับชาติที่เกี่ยวข้องและที่มีประสิทธิผลด้านต้นทุนมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และจัดทำแผนงานระดับภูมิภาคตามความเหมาะสมเพื่อปรับปรุงคุณภาพของค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซ ระดับท้องถิ่น ข้อมูลด้านกิจกรรมและ / หรือแบบจำลองซึ่งสะท้อนถึงเงื่อนไขทางสังคมเศรษฐกิจของประเทศภาคีแต่ละประเทศ เพื่อการจัดเตรียมและปรับปรุงบัญชีฐานข้อมูลแห่งชาติว่าด้วยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ตามแหล่งกำเนิดและการขจัดที่กักเก็บก๊าซเรือนกระจกไม่ได้ควบคุมโดยพิธีสารมอนทรีออล โดยใช้วิธีการคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เห็นชอบโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ และสอดคล้องกับแนวทางในการจัดเตรียมรายงานแห่งชาติซึ่งรับรองโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ

(ข) จัดทำ ดำเนินการ จัดพิมพ์และปรับปรุงแผนงานประเทศและภูมิภาคซึ่งประกอบด้วยมาตรการในการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมาตรการสนับสนุนการปรับตัวและรับมือที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้มีความทันสมัยตามความเหมาะสม

(1) แผนงานดังกล่าว ควรจะคำนึงภาคพลังงาน การคมนาคมขนส่งและอุตสาหกรรม ตลอดจนการเกษตร ป่าไม้และการจัดการของเสีย ยิ่งไปกว่านั้น เทคโนโลยีการปรับตัวและรับมือและวิธีการในปรับปรุงการวางพัฒนาเชิงพื้นที่จะช่วยยกระดับการปรับตัวและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(2) ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 จะต้องนำเสนอข้อมูลการดำเนินการภายใต้พิธีสารนี้ รวมถึงแผนงานระดับชาติ ตามที่ระบุในมาตรา 7 และให้ประเทศภาคีอื่น ๆ ผนวกข้อมูลว่าด้วยแผนงานซึ่งประกอบด้วยมาตรการที่ประเทศภาคีเห็นว่า สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบด้านลบอื่น ๆ พยายามรวบรวมข้อมูลข่าวสารว่าด้วยแผนงานที่รวมถึงมาตรการที่ประเทศภาคี เชื่อว่าจะมีส่วนช่วยในการแก้ไขด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบทางลบ รวมทั้งการลดการปล่อยของก๊าซเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้นและการเพิ่มแหล่งรองรับหรือกำจัดก๊าซเรือนกระจก การเพิ่มขีดความสามารถและมาตรการในการปรับตัว และรับมือในรายงานแห่งชาติตามความเหมาะสม

(ค) ร่วมมือในการส่งเสริมรูปแบบที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา การใช้ประโยชน์ การเผยแพร่และการดำเนินการขั้นตอนที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติเพื่อที่ส่งเสริม อำนวยความสะดวกและสนับสนุนงบประมาณตามความเหมาะสมในการถ่ายทอด หรือเข้าถึงเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์กรความรู้ การปฏิบัติและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะแก่ประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งการจัดทำนโยบายและแผนงานในการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นของรัฐหรือสาธารณะสมบัติอย่างมีประสิทธิภาพและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยแก่ภาคเอกชนส่งเสริม เพื่อส่งเสริมและยกระดับการถ่ายทอดและการเข้าถึงเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(ง) ร่วมมือในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และวิชาการและส่งเสริมการบำรุงรักษาและพัฒนาระบบการสังเกตที่เป็นระบบและพัฒนาฐานข้อมูล เพื่อลดความคลาดเคลื่อนด้านระบบภูมิอากาศ ผลกระทบด้านลบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมอันเป็นผลมาจากของยุทธศาสตร์การตอบสนองต่างๆ และการสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ขีดความสามารถและศักยภาพภายในในการมีส่วนร่วมต่อความพยายามระหว่างประเทศและระดับรัฐบาลระหว่างประเทศ, แผนงาน และเครือข่ายการวิจัยและการสังเกตอย่างมีระบบโดยคำนึงถึงมาตรา 5 ของอนุสัญญาฯ

(จ) ร่วมมือในการส่งเสริมระดับระหว่างประเทศและใช้ช่องทางที่มีอยู่ตามความเหมาะสม ในการพัฒนาและดำเนินการแผนงานด้านการศึกษาและฝึกอบรม รวมถึงการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการสร้างขีดความสามารถระดับชาติ โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์และสถาบันรวมทั้งการแลกเปลี่ยนและใช้บุคลากรในการฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญในประเด็นนี้ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และสนับสนุนการสร้างความรู้ความตระหนักแก่สาธารณะ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประชาชนในระดับประเทศ ทั้งนี้ควรมีการพัฒนาแบบที่เหมาะสม เพื่อที่จะดำเนินการกิจกรรมเหล่านี้ผ่านองค์กรที่เกี่ยวข้องในอนุสัญญาฯ โดยคำนึงถึงมาตรา 6 ของอนุสัญญาฯ

(ฉ) ผนวกข้อมูลว่าด้วยแผนงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติตามมาตรานี้ โดยสอดคล้องกับมิติที่เกี่ยวข้องของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ในเอกสารรายงานแห่งชาติ และ

(ช) ดำเนินการพิจารณาอย่างรอบคอบด้านการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้มาตรานี้และมาตรา 4 วรรค 8 ของอนุสัญญาฯ

มาตรา 11

1. ในการดำเนินการตามมาตรา 10 นั้น ให้ประเทศภาคีคำนึงถึงบทบัญญัติในมาตรา 4 วรรค 4, 5, 7, 8 และวรรค 9 ของอนุสัญญาฯ

2. ในบริบทของการดำเนินการตามมาตรา 4 วรรค 1 ของอนุสัญญาฯ และสอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา 4 วรรค 3 และมาตรา 11 ของอนุสัญญาฯ และโดยผ่านองค์กรหนึ่งหรือผ่านองค์กรมากกว่าหนึ่งแห่งซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานด้านกลไกทางการเงินของอนุสัญญาฯ นั้น ประเทศภาคีที่พัฒนาแล้วและประเทศภาคีที่พัฒนาแล้วอื่นๆ ในภาคผนวกที่ 2 ของอนุสัญญาฯ จะต้อง:

(ก) จัดหาทรัพยากรการเงินใหม่และเพิ่มเติม เพื่อที่จะบรรลุต้นทุนทั้งหมดตามที่ได้ตกลงกันที่จะมีขึ้นแก่ประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาในการปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่ตามมาตรา 4 วรรค 1(ก) ของอนุสัญญาฯ ที่ครอบคลุมอยู่ในมาตรา 10 อนุมาตรา (ก) และ

(ข) จัดหาทรัพยากรทางการเงินรวมทั้งถึงทรัพยากรในการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาเพื่อที่จะบรรลุต้นทุนที่เพิ่มทั้งหมดตามที่ได้ตกลงกันในการปฏิบัติตามพันธกรณีตามมาตรา 4 วรรค 1 ของอนุสัญญาฯ ที่ครอบคลุมโดยมาตรา 10 และที่ได้ตกลงกันระหว่างประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาและองค์กรระหว่างประเทศหนึ่งองค์กรหรือมากกว่าตามที่ระบุไว้ในมาตรา 11 ของอนุสัญญาฯ และตามที่ระบุในมาตราดังกล่าว

ในการปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่เหล่านี้ จะต้องคำนึงถึงความจำเป็นของสภาพคล่องของเงินทุนที่คาดการณ์ได้และเพียงพอ รวมทั้งความสำคัญของการแบ่งเบาภาระที่เหมาะสมระหว่างประเทศภาคีที่พัฒนาแล้ว ทั้งนี้ แนวทางสำหรับองค์กรหนึ่งแห่งหรือมากกว่าซึ่งมอบหมายให้ดำเนินการกลไกทางการเงินของอนุสัญญาฯ ตามมติที่เกี่ยวข้องของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ รวมถึงที่ตกลงกันก่อนการรับรองพิธีสารนี้ สามารถอนุมานได้ตามบทบัญญัติของวรรคนี้อย่างเต็มที่

3. ประเทศภาคีที่พัฒนาแล้วและประเทศภาคีที่พัฒนาแล้วอื่นๆ ในภาคผนวกที่ 2 ของอนุสัญญาฯ อาจสนับสนุนทรัพยากรทางการเงินแก่ประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาที่เสนอตัวว่า จะปฏิบัติตามมาตรา 10 ผ่านความร่วมมือทั้งแบบทวิภาคี ภูมิภาคและช่องทางพหุภาคีอื่นๆ

มาตรา 12

1. โดยการันตีได้กำหนดความหมายของกลไกการพัฒนาที่สะอาดขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของกลไกการพัฒนาที่สะอาด จะต้องเป็นการช่วยเหลือประเทศภาคีนอกภาคผนวกที่ 1 เพื่อให้บรรลุถึงการพัฒนายั่งยืนและนำไปสู่วัตถุประสงค์สูงสุดของอนุสัญญาฯ และเพื่อให้ความช่วยเหลือประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 ในการจะบรรลุถึงพันธกรณีในการจำกัดและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเชิงตัวเลขภายใต้มาตรา 3

3. ภายใต้กลไกการพัฒนาที่สะอาด:

(ก) ประเทศภาคีนอกภาคผนวกที่ 1 จะได้รับประโยชน์จากกิจกรรมในโครงการที่มีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองแล้ว และ

(ข) ประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 อาจจะใช้การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองแล้วที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมในโครงการนั้นไปสู่การดำเนินการตามพันธกรณีเป็นส่วนหนึ่งในการจำกัดและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเชิงตัวเลขภายใต้มาตรา 3 ซึ่งได้กำหนดโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต

4. ให้กลไกการพัฒนาที่สะอาดขึ้นตรงต่อหน่วยงานและแนวทางของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต และอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารกลไกการพัฒนาที่สะอาด

5. คาร์บอนเครดิตที่ได้จากการดำเนินโครงการแต่ละโครงการ จะต้องผ่านการรับรองโดยองค์กรที่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งแต่งตั้งโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ พิธีสารเกียวโต บนพื้นฐานของการ:

(ก) เข้าร่วมโครงการโดยสมัครใจโดยได้รับการอนุมัติจากประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง

(ข) มีผลประโยชน์ที่แท้จริง ตรวจสอบได้และเป็นประโยชน์ระยะยาวซึ่งเกี่ยวข้องการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ

(ค) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งเพิ่มขึ้นจากโครงการที่มีอยู่ ซึ่งไม่มีกิจกรรมในโครงการที่ได้รับการรับรอง

6. ให้กลไกการพัฒนาที่สะอาดดำเนินการช่วยเหลือในการจัดการด้านเงินทุนสำหรับกิจกรรมของโครงการที่ได้รับการรับรองแล้วตามความจำเป็น

7. ให้ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต อธิบายความถึงรูปแบบและขั้นตอนที่ผ่านการตรวจสอบและยืนยันการลดก๊าซเรือนกระจกของกิจกรรมของโครงการโดยอิสระด้วยวัตถุประสงค์ในการสร้างความเชื่อมั่นถึงความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ในสมัยที่ 1

8. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องสร้างความมั่นใจว่า การจัดสรรรายได้จากกิจกรรมในโครงการที่ได้รับการรับรองแล้วนั้น จะนำมาใช้เพื่อครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการบริหารและช่วยเหลือประเทศภาคีที่กำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศที่มีความล่อแหลมต่อผลกระทบด้านลบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อให้สามารถบรรลุต้นทุนในการปรับตัวและรับมือ

9. การมีส่วนร่วมภายใต้กลไกการพัฒนาที่สะอาด รวมถึงกิจกรรมที่ได้ระบุไว้ในวรรค 3 (ก) ข้างต้น และในการได้มาซึ่งการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองแล้ว อาจจะต้องเกี่ยวข้องกับภาคเอกชนและหรือองค์กรภาครัฐและจะขึ้นอยู่กับแนวทางที่อาจจัดทำโดยคณะกรรมการบริหารกลไกการพัฒนาที่สะอาด

10. การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองแล้วและได้รับในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 2000 ถึงจุดเริ่มต้นของระยะเวลาพันธกรณีนั้น สามารถนำมาใช้ได้เพื่อช่วยในการบรรลุการดำเนินงานในระยะเวลาพันธกรณีช่วงที่ 1

มาตรา 13

1. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดของอนุสัญญาฯ จะทำหน้าที่เป็นที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต

2. ประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ที่ไม่ใช่ประเทศภาคีของพิธีสารนี้ อาจมีส่วนร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์ในขั้นตอนใด ๆ ในการประชุมประเทศภาคีพิธีสารนี้ได้ ทั้งนี้ มติภายใต้พิธีสารนี้จะต้องดำเนินการโดยประเทศภาคีที่เป็นประเทศภาคีพิธีสารนี้เท่านั้น

3. เมื่อที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่เป็นที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต สมาชิกใดๆ ของสำนัก ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ที่เป็นตัวแทนของประเทศภาคีอนุสัญญาฯ แต่ในขณะนั้นไม่ได้เป็นประเทศภาคีพิธีสารนี้ จะต้องถูกแทนที่ด้วยสมาชิกอื่นๆ ในการเลือกตั้งจากกลุ่มประเทศภาคีของพิธีสารนี้

4. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต จะต้องทบทวนการปฏิบัติตามพิธีสารเป็นระยะและมีมติตามความจำเป็นภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามพิธีสารนี้ ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามพิธีสารและจะต้อง:

(ก) ประเมินผลการปฏิบัติตามพิธีสารของประเทศภาคี ผลกระทบโดยรวมของมาตรการที่ดำเนินไปตามที่กำหนดไว้ในพิธีสารนี้ โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนผลกระทบต่อสุขภาพและการขยายผลเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ บนพื้นฐานของข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของพิธีสาร

(ข) ดำเนินการตรวจสอบเป็นระยะถึงข้อพันธกรณีของประเทศภาคีภายใต้พิธีสารนี้ โดยคำนึงถึงข้อกำหนดในการทบทวนต่างๆ ที่กำหนดในมาตรา 4 วรรค 2 (ง) และมาตรา 7 วรรค 2 ของอนุสัญญาฯ ตามแนวทางของวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ประสบการณ์ที่ได้รับในการอนุวัติและการพัฒนาด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และจากการพิจารณาถึงประเด็นเหล่านี้และการนำรายงานมาใช้ในการดำเนินงานของพิธีสารนี้เป็นระยะ

(ค) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลว่าด้วยมาตรการที่ดำเนินการโดยประเทศภาคีต่างๆ ในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานการณ์ ความรับผิดชอบและขีดความสามารถของประเทศภาคี และพันธกรณีภายใต้พิธีสารนี้ของประเทศภาคีนั้น ๆ

(ง) อำนวยความสะดวกเมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคี 2 ประเทศหรือมากกว่าในการประสานงานด้านมาตรการที่ดำเนินการโดยประเทศภาคีเหล่านั้น ในการแก้ไขปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

และผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานการณ์ ความรับผิดชอบและขีดความสามารถของ ประเทศภาคี และพันธกรณีภายใต้พิธีสารนี้ของประเทศภาคีนั้น ๆ

(จ) ส่งเสริมและให้คำแนะนำถึงการพัฒนาและการปรับปรุงวิธีการคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือน กระจกที่สอดคล้องเป็นระยะเพื่อการปฏิบัติตามพิธีสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ อนุสัญญาฯ และบทบัญญัติในพิธีสารนี้ และคำนึงถึงมิติที่เกี่ยวข้องโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคี อนุสัญญาฯ อย่างครอบคลุมรอบด้าน ตามที่ได้เห็นชอบโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ พิธีสาร เกี่ยววโต

(ฉ) เสนอแนะแนวทางต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติตามพิธีสารนี้

(ช) แสวงหาการระดมทรัพยากรทางการเงินเพิ่มเติม โดยสอดคล้องกับมาตรา 11 วรรค 2

(ซ) จัดตั้งองค์กรย่อยเหล่านั้นในฐานะที่เป็นองค์กรสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติตามพิธีสารนี้

(ฅ) แสวงหาและใช้ประโยชน์จากการให้บริการและความร่วมมือรวมทั้งข้อมูลข่าวสารจากองค์กร ระหว่างประเทศและองค์กรระดับรัฐบาลระหว่างรัฐบาลและองค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่ใช่รัฐ ตามความ เหมาะสม

(ญ) ปฏิบัติภาระหน้าที่อื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามพิธีสารนี้ และพิจารณาถึงหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายตามมติของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ

5. กฎการดำเนินงานของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ และข้อบังคับทางการเงินจะบังคับใช้ ภายใต้อนุสัญญาฯ จะต้องมีการอนุโลมภายใต้พิธีสารนี้ เว้นเสียแต่ว่า จะมีมติเอกฉันท์โดยที่ประชุมสมัชชา ประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกี่ยววโตเห็นเป็นอย่างอื่น

6. ให้สำนักงานเลขาธิการฯ จัดการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกี่ยววโต สมัยที่ 1 เวลาเดียวกันกับสมัยที่ 1 ของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ซึ่งจะกำหนดเวลาหลังจากวันที่พิธีสาร มีผลบังคับใช้ ให้การประชุมสามัญต่อไปของที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกี่ยววโตนี้มีขึ้น ทุกปี ร่วมกับการประชุมสามัญสามัญของประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ยกเว้นที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญา ๖ สำหรับพิธีสารเกี่ยววโตจะเห็นเป็นอย่างอื่น

7. ให้การประชุมสมัยวิสามัญของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกี่ยววโต มีขึ้น ในเวลาอื่นเท่าที่จำเป็นตามที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกี่ยววโตหรือโดยการร้องขอ เป็นลายลักษณ์อักษรโดยประเทศภาคีใด ๆ หากการร้องขอนั้น ได้รับการสนับสนุนจากประเทศภาคีไม่น้อยกว่า หนึ่งในสาม และภายในหกเดือนที่มีการร้องขอซึ่งสำนักงานเลขาธิการฯ จะได้ส่งคำร้องขอถึงประเทศภาคี

8. องค์กรสหประชาชาติ องค์กรชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติและองค์กรพลังงานปรมาณูระหว่าง ประเทศ ตลอดจนรัฐสมาชิกหรือผู้สังเกตการณ์ที่ไม่ใช่ประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สามารถเข้าร่วมในการประชุม สมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกี่ยววโต ในฐานะผู้สังเกตการณ์ ทั้งนี้ องค์กรหรือหน่วยงานใด

ทั้งระดับประเทศหรือระหว่างประเทศ รัฐบาลหรือองค์กรเอกชนซึ่งมีคุณสมบัติครอบคลุมตามพิธีสารนี้และได้
แจ้งแก่สำนักงานเลขาธิการฯ ถึงความประสงค์ที่จะเป็นผู้สังเกตการณ์ในการประชุมสมัชชาประเทศภาคี
อนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต สามารถเข้าร่วมได้ ยกเว้นเมื่อมีประเทศภาคีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของ
ประเทศภาคีทั้งหมดที่อยู่ในที่ประชุมคัดค้าน ทั้งนี้ ให้การรับเข้ามาและการมีส่วนร่วมของผู้สังเกตการณ์ขึ้นอยู่กับ
กฎระเบียบของขั้นตอนที่อ้างถึงในวรรค 5 ข้างต้น

มาตรา 14

1. ให้สำนักงานเลขาธิการฯ ซึ่งจัดตั้งโดยมาตรา 8 ของอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขาธิการของ
พิธีสารนี้
2. มาตรา 8 วรรค 2 ของอนุสัญญาฯ ว่าด้วยหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการฯ และมาตรา 8 วรรค 3
ของอนุสัญญาฯ ว่าด้วยการจัดการสำหรับการทำหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการฯ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นบทบาท
หน้าที่ของสำนักเลขาธิการฯ และอาจจะอนุโลมตามพิธีสารนี้ ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการฯ จะต้องปฏิบัติตาม
บทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้ภายใต้พิธีสารนี้

มาตรา 15

1. คณะทำงานให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและหน่วยงานย่อยด้านการดำเนินงานที่
จัดตั้งโดยมาตรา 9 และ 10 ของอนุสัญญาฯ ทำหน้าที่คณะทำงานให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีและหน่วยงานย่อยด้านการดำเนินงานของพิธีสารนี้ บทบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
องค์กรย่อยทั้งสองภายใต้อนุสัญญาฯ ให้บังคับใช้โดยอนุโลมตามพิธีสารนี้ ทั้งนี้ วาระการประชุมคณะทำงานให้
คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและหน่วยงานย่อยด้านการดำเนินงานของพิธีสาร ให้เป็นไป
เช่นเดียวกับการประชุมของคณะทำงานให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและหน่วยงานย่อยด้าน
การดำเนินงานของอนุสัญญาฯ
2. ประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ที่ไม่ใช่ประเทศภาคีของพิธีสารนี้ สามารถมีส่วนร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์ใน
การประชุมครั้งใดๆ ขององค์กรย่อยได้ เมื่อองค์กรย่อยเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นองค์กรย่อยของพิธีสาร ทั้งนี้ มติ
ภายใต้พิธีสารนี้ต้องเกิดขึ้นโดยประเทศภาคีของพิธีสารนี้เท่านั้น
3. เมื่อองค์กรย่อยที่ตั้งขึ้นโดยมาตรา 9 และ 10 ของอนุสัญญาฯ ปฏิบัติหน้าที่ของตนในเรื่องต่าง ๆ ตาม
พิธีสารนี้ สมาชิกของคณะผู้บริหารองค์กรเหล่านั้นที่เป็นประเทศภาคีอนุสัญญาฯ แต่ไม่ได้เป็นประเทศภาคีของ
พิธีสาร จะต้องถูกแทนที่ด้วยสมาชิกอื่นๆ โดยเลือกตั้งจากกลุ่มประเทศภาคีของพิธีสารนี้

มาตรา 16

ให้ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต พิจารณาการใช้พิธีสารนี้และ
ปรับเปลี่ยนขั้นตอนการหารือเชิงพหุภาคีที่ได้รับระบุไว้ในมาตรา 13 ของอนุสัญญาฯ ตามความเหมาะสมโดยเร็ว
ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยคำนึงถึงมติที่เกี่ยวข้องที่อาจมีขึ้นโดยที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคี

อนุสัญญาฯ และขั้นตอนการหารือเชิงพหุภาคีใดๆ ที่อาจนำมาใช้กับพิธีสารนี้ให้ดำเนินไปโดยไม่มีอคติต่อขั้นตอนและกลไกที่ได้จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 18

มาตรา 17

ให้ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต กำหนดคำจำกัดความของหลักการที่เกี่ยวข้อง รูปแบบ ภาวะเป็ยบและแนวทางต่าง ๆ โดยเฉพาะในการการยืนยันการลดก๊าซเรือนกระจก การจัดทำรายงานและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของการซื้อขายสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ได้รับ ประเทศภาคีในภาคผนวก ข อาจมีส่วนร่วมในการซื้อขายสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ประเทศในกลุ่มภาคผนวกที่ 1 ได้รับเพื่อวัตถุประสงค์ในการบรรลุถึงพันธกรณีตามมาตรา 3 การซื้อขายใด ๆ จะต้องเป็นการดำเนินการเพิ่มเติมจากการปฏิบัติการภายในประเทศนั้น เพื่อวัตถุประสงค์พันธกรณีการจำกัดและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเชิงตัวเลขภายใต้มาตรานั้น

มาตรา 18

ให้ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโต อนุมัติขั้นตอนและกลไกที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อกำหนดและตอบสนองต่อการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพิธีสารนี้ในสมัยที่ 1 รวมถึงการพัฒนารายงานบ่งชี้ถึงผลกระทบที่ตามมา โดยคำนึงถึงสาเหตุ ประเภท ระดับและความถี่ของการไม่ปฏิบัติตาม ทั้งนี้ ขั้นตอนและกลไกใดๆ ภายใต้มาตรานี้ที่นำไปสู่ผลผูกพันจะต้องได้รับการรับรองโดยใช้วิธีการของการปรับปรุงแก้ไขพิธีสารนี้

มาตรา 19

บทบัญญัติของมาตรา 14 ของอนุสัญญาฯ ว่าด้วยการแก้ไขข้อพิพาทให้ใช้กับพิธีสารนี้ได้โดยอนุโลม

มาตรา 20

1. ประเทศภาคีใดๆ สามารถเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขพิธีสารนี้
2. การปรับปรุงแก้ไขพิธีสารนี้ จะต้องได้รับการรับรอง ณ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตสมัยสามัญ ซึ่งสำนักเลขาธิการฯ จะต้องแจ้งข้อความที่เป็นข้อเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขพิธีสารนี้ต่อประเทศภาคีไม่น้อยกว่า 6 เดือนก่อนการประชุมพิจารณาข้อเสนอดังกล่าว และให้สำนักเลขาธิการฯ เสนอเนื้อหาของข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงแก้ไขต่อประเทศภาคีและผู้ลงนามในอนุสัญญาฯ และให้กับผู้รับฝากตราสารเพื่อเป็นข้อมูล
3. ประเทศภาคีจะต้องพยายามอย่างสุดความสามารถในการบรรลุข้อตกลงในการปรับปรุงแก้ไขพิธีสารโดยฉันทามติ หากได้มีการพยายามอย่างสุดความสามารถแล้ว แต่ไม่สามารถบรรลุข้อตกลงได้ ให้การปรับปรุงแก้ไขโดยใช้เสียงส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของประเทศภาคีที่อยู่ในที่ประชุมและออกเสียงในที่ประชุมเป็นทางเลือกสุดท้าย ทั้งนี้สำนักเลขาธิการฯ จะต้องส่งส่วนที่ปรับปรุงแก้ไขที่รับแล้วให้กับผู้รับฝากตราสารซึ่งจะส่งเวียนให้กับประเทศภาคีเพื่อแสดงการยอมรับ

4. ตราสารแสดงการยอมรับการปรับปรุงแก้ไขนั้น ให้เก็บไว้กับผู้รับฝากตราสาร ทั้งนี้ การปรับปรุงแก้ไขที่รับรองตามวรรค 3 ข้างต้นจะมีผลบังคับใช้กับประเทศภาคีที่ยอมรับนั้นในวันที่ 90 หลังจากวันที่ผู้รับฝากตราสารได้รับตราสารแสดงการยอมรับจากประเทศภาคีไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนประเทศภาคีพิธีสาร

5. การปรับปรุงแก้ไขจะมีผลบังคับใช้กับประเทศภาคีใด ๆ ในวันที่ 90 หลังจากวันที่ประเทศภาคีนั้นได้ส่งมอบตราสารแสดงการยอมรับการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวให้กับผู้รับฝากตราสาร

มาตรา 21

1. ภาคผนวกของพิธีสารนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของพิธีสารนี้ ยกเว้นกรณีที่ได้มีการระบุไว้เป็นอย่างอื่นอย่างชัดแจ้ง การอ้างอิงพิธีสารนี้ถือเป็นการอ้างอิงภาคผนวกด้วย ทั้งนี้ ภาคผนวกใด ๆ ที่ได้รับรองหลังจากที่พิธีสารนี้มีผลบังคับใช้ให้จำกัดอยู่ในรูปของรายการ รูปแบบ และเอกสารใดๆ ที่เป็นการบรรยายลักษณะเชิงวิทยาศาสตร์ วิชาการ ขึ้นตอนหรือการบริหารจัดการ

2. ประเทศภาคีใดๆ สามารถเสนอข้อเสนอสำหรับเป็นภาคผนวกในพิธีสารและสามารถเสนอการปรับปรุงแก้ไขภาคผนวกต่างๆ ของพิธีสารนี้

3. ภาคผนวกในพิธีสารนี้และภาคผนวกที่ปรับปรุงแก้ไขในพิธีสารจะต้องมีการรับรอง ณ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สำหรับพิธีสารเกียวโตสมัยสามัญ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการฯ จะเป็นผู้แจ้งข้อความในภาคผนวกหรือภาคผนวกที่เสนอปรับปรุงแก้ไขใด ๆ แก่ประเทศภาคีก่อนการประชุมที่เป็นการเสนอให้รับรองไม่น้อยกว่าหกเดือน และให้สำนักเลขาธิการฯ แจ้งข้อความในภาคผนวกที่เสนอหรือขอเปลี่ยนแปลงต่อประเทศภาคีและผู้ลงนามในอนุสัญญาฯ และเพื่อเป็นข้อมูลข่าวสารต่อผู้รับฝากตราสาร

4. ประเทศภาคีจะต้องพยายามอย่างสุดความสามารถในการบรรลุข้อตกลงในภาคผนวกที่จะจัดทำขึ้นหรือส่วนปรับปรุงแก้ไขของภาคผนวกที่เสนอโดยฉันทามติ หากได้มีการพยายามอย่างสุดความสามารถแล้ว แต่ไม่สามารถบรรลุข้อตกลงได้ ให้ใช้เสียงส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของประเทศภาคีที่อยู่ในที่ประชุม และออกเสียงในที่ประชุมเป็นทางเลือก สุดท้ายในการรับรองภาคผนวกหรือส่วนปรับปรุงแก้ไขของภาคผนวกนั้น ให้สำนักเลขาธิการฯ นำการรับรองภาคผนวกหรือส่วนปรับปรุงแก้ไขของภาคผนวกแจ้งต่อผู้รับฝากตราสารซึ่งจะต้องส่งเวียนให้ประเทศภาคีเพื่อดำเนินการยอมรับ

5. ให้ภาคผนวกหรือส่วนปรับปรุงแก้ไขของภาคผนวกนอกเหนือไปจากภาคผนวก ก และ ข ที่ได้มีการรับรองตามวรรค 3 และ 4 ข้างต้น จะมีผลบังคับใช้กับประเทศภาคีของพิธีสารทุกประเทศภาคีภายใน 6 เดือนหลังจากที่ผู้รับฝากตราสารได้แจ้งต่อประเทศภาคีนั้นเพื่อรับรองภาคผนวกหรือส่วนปรับปรุงแก้ไขของภาคผนวก ยกเว้นกรณีที่ประเทศภาคีนั้นได้แจ้งต่อผู้รับฝากตราสารเป็นลายลักษณ์อักษรถึงการไม่ยอมรับภาคผนวกหรือส่วนปรับปรุงแก้ไขภาคผนวกนั้นภายในระยะเวลาดังกล่าว ภาคผนวกหรือส่วนปรับปรุงแก้ไขจะมีผลบังคับใช้ต่อประเทศภาคีที่แจ้งถึงการถอนการไม่ยอมรับในวันที่ 90 หลังจากวันที่ผู้รับฝากตราสารได้รับเอกสารแจ้งการถอนนั้น

6. หากการรับรองภาคผนวกหรือส่วนที่ปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวข้องกับปรับปรุงแก้ไขพิธีสารนี้ ภาคผนวกหรือส่วนที่ปรับปรุงแก้ไขภาคผนวกนั้นจะไม่มีผลบังคับใช้จนกว่าส่วนที่ปรับปรุงแก้ไขพิธีสารนี้มีผลบังคับใช้

7. การแก้ไขภาคผนวก ก และ ข ของพิธีสารนี้จะต้องมีการรับรองและมีผลบังคับใช้ตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 20 ทั้งนี้ การปรับปรุงแก้ไขใด ๆ ในภาคผนวก ก และ ข ต้องได้รับการรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร จากประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

มาตรา 22

1. ประเทศภาคีแต่ละประเทศภาคีมีเสียงหนึ่งเสียง ยกเว้นกรณีที่กำลังกล่าวไว้ในวรรค 2 ข้างล่าง
2. ให้องค์การการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแห่งภูมิภาค มีสิทธิในการลงคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนสมาชิกของรัฐสมาชิกที่เป็นภาคีในพิธีสารนี้ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กร ทั้งนี้ มิให้องค์กรดังกล่าวนี้ ลงคะแนนเสียงหากสมาชิกหนึ่งสมาชิกได้ใช้สิทธิ์นั้นแล้ว และในทางกลับกันมิให้สมาชิกหนึ่งสมาชิกใดลงคะแนนเสียง หากองค์กรได้ใช้สิทธิ์ในการลงคะแนนนั้นแล้ว

มาตรา 23

1. เลขาธิการองค์การสหประชาชาติจะต้องเป็นผู้รับฝากตราสารนี้

มาตรา 24

1. จะต้องเปิดให้มีการลงนามในพิธีสารนี้และรวมทั้งสามารถให้สัตยาบัน ยอมรับหรือเห็นชอบโดยรัฐและองค์การการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแห่งภูมิภาคที่เป็นภาคีของอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ การเปิดให้มีการลงนามจะมีขึ้นที่สำนักงานใหญ่ของสหประชาชาติ ณ กรุงนิวยอร์กระหว่าง วันที่ 16 มีนาคม ค.ศ. 1998 ถึง 15 มีนาคม ค.ศ. 1999 พิธีสารนี้ จะเปิดให้มีการภาคยานุวัตินับแต่วันที่พิธีสารนี้ปิดสำหรับการลงนาม ตราสารสำหรับการให้สัตยาบัน การยอมรับ การเห็นชอบหรือการเข้าเป็นประเทศภาคีจะต้องมอบให้กับผู้รับฝากตราสาร

2. องค์การการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแห่งภูมิภาคที่เป็นภาคีของพิธีสารโดยที่ไม่มีสมาชิกขององค์กรเป็นภาคีของพิธีสารจะมีผลผูกพันตามพันธกรณีที่มีภายใต้พิธีสารนี้ทุกประการ ในกรณีที่ยังคงกล่าวว่ามีสมาชิกหนึ่งหรือมากกว่านั้นเป็นประเทศภาคีในพิธีสารนี้ องค์กรนั้นและสมาชิกขององค์กรต้องตัดสินใจเพื่อกำหนดความรับผิดชอบตามลำดับเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้พิธีสารนี้ ในกรณีดังกล่าว องค์กรและสมาชิกขององค์กรไม่อาจใช้สิทธิในพิธีสารนี้ได้ในเวลาเดียวกัน

3. ในตราสารการให้สัตยาบัน ยอมรับ เห็นชอบหรือภาคยานุวัติ ให้องค์การการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแห่งภูมิภาค แลกงขอบเขตของอำนาจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำหนดภายใต้พิธีสารและให้องค์การเหล่านี้แจ้งต่อผู้รับฝากตราสารซึ่งจะเป็นผู้แจ้งต่อประเทศภาคีถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในขอบเขตของอำนาจ

มาตรา 25

1. พิธีสารนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 90 หลังจากวันที่มีประเทศภาคีในอนุสัญญาฯ ไม่น้อยกว่า 55 ประเทศภาคีรวมถึงประเทศภาคีที่อยู่ในภาคผนวกที่ 1 ซึ่งมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55 ในปีค.ศ. 1990 ของประเทศภาคีที่อยู่ในภาคผนวกที่ 1 ที่ได้มอบตราสารในการให้สัตยาบัน ยอมรับ เห็นชอบหรือการภาคยานุวัติ

2. เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมาตรานี้ “ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปี ค.ศ. 1990 ของประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1” หมายถึง ปริมาณที่ได้มีการสื่อสารในวันหรือก่อนวันที่มีการรับรองพิธีสารโดยประเทศภาคีในภาคผนวกที่ 1 ในรายงานแห่งชาติครั้งที่ 1 ที่ประเทศภาคีเสนอตามมาตรา 12 ของอนุสัญญาฯ

3. สำหรับรัฐหรือองค์การการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแห่งภูมิภาคที่ให้สัตยาบัน ยอมรับ หรือเห็นชอบพิธีสารนี้หรือให้ภาคยานุวัติภายหลังได้มีการดำเนินการตามเงื่อนไขที่ได้กล่าวไว้ในวรรค 1 ข้างต้นแล้ว พิธีสารนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 90 หลังจากวันที่มีการมอบตราสารในการให้สัตยาบัน ยอมรับ เห็นชอบหรือภาคยานุวัติ

4. เพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรานี้ จะไม่ได้นับตราสารใด ๆ ที่ส่งมอบโดยองค์การการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแห่งภูมิภาคเพิ่มเติมไปจากส่วนที่มอบโดยรัฐสมาชิกขององค์การนั้น

มาตรา 26

มิให้มีข้อสงวนใด ๆ ในพิธีสารนี้

มาตรา 27

1. ในระยะเวลาใด ๆ หลังจาก 3 ปี ที่พิธีสารนี้มีผลบังคับใช้กับประเทศภาคี ประเทศภาคีนั้นสามารถถอนตัวออกจากพิธีสารนี้ได้โดยยื่นความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้รับฝากตราสาร

2. การถอนตัวจะมีผลในหนึ่งปีนับจากพ้นกำหนดวันที่ผู้รับฝากตราสารได้รับเอกสารแสดงความจำนงนั้นหรือ ในวันหลังจากนั้นตามที่ได้ระบุในเอกสารแสดงความจำนงนั้น

3. ประเทศภาคีที่ถอนตัวออกจากอนุสัญญาฯ ให้ถือว่าเป็นการถอนตัวออกจากพิธีสารนี้

มาตรา 28

เอกสารต้นฉบับของพิธีสารนี้ ซึ่งจัดทำเป็นภาษาอารบิก จีน ฝรั่งเศส รัสเซียและสเปน เป็นเอกสารที่มีสถานะเท่าเทียมกันและให้เก็บรักษาไว้ที่เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ

จัดทำขึ้น ณ กรุงเกียวโต ในวันที่สิบเอ็ดเดือนธันวาคม คริสต์ศักราช หนึ่งพันเก้าร้อยเก้าสิบเจ็ด

เพื่อเป็นพยานแห่งการนี้ โดยการลงนามข้างล่าง โดยผู้ได้รับมอบอำนาจ ได้ลงนามข้างล่างในพิธีสารนี้ ณ วันที่ที่ได้ลงบันทึกไว้

ภาคผนวก ก

ก๊าซเรือนกระจก

คาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂)

มีเทน (CH₄)

ไนตรัสออกไซด์ (N₂O)

ไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (HFCs)

เปอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFCs)

ซัลเฟอร์ เฮกซะฟลูออไรด์ (SF₆)

ประเภทของสาขา/แหล่งกำเนิด

พลังงาน

การเผาไหม้เชื้อเพลิง

อุตสาหกรรมการผลิตพลังงาน

อุตสาหกรรมการผลิตและการก่อสร้าง

การขนส่ง

สาขาอื่นๆ

อื่นๆ

แหล่งปล่อยชั่วคราวจากกิจกรรมการผลิตเชื้อเพลิง

การทำเหมืองเชื้อเพลิงแข็ง

การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

อื่นๆ

ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม

การผลิต/ถลุงแร่

อุตสาหกรรมเคมี

การผลิตโลหะ

กระบวนการผลิตอื่นๆ

การผลิตฮาโลคาร์บอนและซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์

อื่นๆ

ภาคการใช้สารละลายและผลิตภัณฑ์อื่นๆ

ภาคการเกษตร

การหมักที่เกิดขึ้นในระบบการย่อยอาหารของสัตว์

การจัดการมูลของสัตว์

การปลูกข้าว

ดินที่ใช้ในการเกษตร

การเผาทุ่งหญ้าชาวนานาที่มีการควบคุม

การเผาเศษวัสดุเหลือใช้จากการเพาะปลูกทางการเกษตร

อื่นๆ

ภาคการจัดการของเสีย

การบำบัดขยะมูลฝอยในพื้นที่

การบำบัดน้ำเสีย

เตาเผาขยะ

อื่นๆ

ภาคผนวก ข

ประเทศภาคี	พันธกรณีการจำกัดหรือการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเชิงตัวเลข เปอร์เซ็นต์ของปีฐานหรือระยะเวลาของพันธสัญญา)
ออสเตรเลีย	108
ออสเตรเลีย	92
เบลเยียม	92
บัลแกเรีย*	92
แคนาดา	94
โครเอเชีย*	95
สาธารณรัฐเช็ก	92
เดนมาร์ก	92
เอสโตเนีย*	92
ประชาคมยุโรป	92
ฟินแลนด์	92
ฝรั่งเศส	92
เยอรมนี	92
กรีซ	92
ฮังการี*	94
ไอซ์แลนด์	110
ไอร์แลนด์	92
อิตาลี	92
ญี่ปุ่น	94
ลัตเวีย*	92
ลิกเตนสไตน์	92
ลิทัวเนีย*	92
ลักเซมเบิร์ก	92
โมนาโก	92
เนเธอร์แลนด์	92
นิวซีแลนด์	100
นอร์เวย์	101
โปแลนด์*	94
โปรตุเกส	92
โรมาเนีย*	92
สหพันธรัฐรัสเซีย*	100
สโลวาเกีย*	92
สโลวีเนีย*	92

สเปน	92
สวีเดน	92
สวิตเซอร์แลนด์	92
ยูเครน*	100
สหราชอาณาจักร	92
สหรัฐอเมริกา	93

-----
* ประเทศที่อยู่ในระหว่างเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจตลาด